

om, hvorledes der skal forholdes med Kjøbenhavns Udvidelse i det Hele taget. Det, der foregaa her og tilsigtes her, præjudicerer ikke Noget i den Henseende. Der kommer jo jævnlig nogle mindre rigtige Opfattelser frem, naar man udtaler sig om Kjøbenhavns Havnevesens Stilling, og saaledes er ganske rigtig en Udtalelse af et æret Medlem tilhøre for mig (Jessen) ved Sagens forrige Behandling ikke ganske korrekt; jeg fandt dengang ikke Anledning til at gjøre Indsigelse derimod, fordi jeg i det Hele taget vilde undgaa en Debat om Havnevesenets Stilling navnlig til Kommunalbestyrelsen. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn har idag fundet, at det var en urigtig Udtalelse af mig, at, dersom Kjøbenhavns Havnevesen kom til at mangle Midler til Gjennemførelse af de Foranstaltninger, som anses for nyttige og nødvendige, saa er det ikke Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, man maatte henvende sig til, men det var Staten, og at altsaa Staten i sidste Instants var interesseret i, at Havnevesenet var i økonomisk Henseende saaledes stillet, at det ikke krævede noget yderligere Tilskud. Det forholder sig i Virkeligheden saaledes; men hvorvidt Udgifterne ere til, at Kjøbenhavns Havnevesen kan afholde sine Udgifter eller ikke, skal jeg ikke komme ind paa i Diebliffet. Naar det ærede Medlem siger, at Staten hidtil ikke har bidraget Noget til Kjøbenhavns Havnevesen, men at Kommunen har bidraget dertil gennem Laan, saa siger jeg: hvorvel det i Ordene er rigtigt, giver det dog en vrang Forestilling, hvis man tror, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse i Virkeligheden har gjort noget Tilskud til Havnevesenet. Da Havneplanen i 1862 var bleven vedtagen, har Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse i Erkendelse af den store Interesse, som Havnevesenet har for Kommunen, ydet dette et Laan, for at de Foranstaltninger, som vare tilsigtede gennem Havneplanen, kunde foregaa hurtigere, end Tilfældet vilde være, hvis Udgifterne dertil skulde afholdes alene af Havnekassen. Det var altsaa, fordi Kommunalbestyrelsen saae sig interesseret i og havde Fordel af, at denne Havneplan kunde blive gennemført i forholdsvis kortere Tid, at man traf det Arrangement at tilstede Havnevesenet et Laan, for at Saadant kunde ske. Der var desuden i Forbindelse dermed sat andre Transaktioner, ved hvilke Havnevesenet paatog sig Opfyldning i Kallebodstrand, hvorved Forholdet til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse blev noget andet med Hensyn til denne Række af Foranstaltninger, end det ellers er. Det er jo bekendt nok, at man der lovebe, hvad der ellers ikke var Tilfældet, i alle de Foranstaltninger, som angik Gjennemførelsen af Planen af 1862, at høre Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse og at lade denne faae Indflydelse paa Budgettet, hvilket vi kaldte Havnevesenets extraordinære Budget, en Benævnelse, som har ledet til forskellige Bidsfarelser. Alt dette skal jeg

imidlertid ikke for Diebliffet komme ind paa, men blot sige det, at der dengang ikke blev ydet noget Tilskud fra Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse til Havnevesenet uden gennem et Laan, som Kommunalbestyrelsen ansaa det for fordelagtigt for sig selv og for Kjøbenhavns Handel at yde. Hvorvidt Havnevesenet nu allerede har til Overflod af Bolværkspladser at tilbyde, det er et Spørgsmaal, hvorom der, som om saamange andre paa dette Omraade, er forskellige Meninger. Det er jo en bekendt Sag fra tidligere Forhandlinger, at der er en stor Del Bolværkspladser, hvortil Skibene overmaade nødig lade sig henvise; og naar man derfor taler om, at der er Trang til en Udvidelse af Kjøbenhavns Havn, saa menes dermed en saadan Udvidelse, som tilbyder Bolværkspladser, der ere bekvemme for de Søfærende, uden at man dog vil benegte, at der var Mulighed for med Magt at tvinge Skibene hen paa saadanne Steder, hvor der vel var Bolværksplads, men hvor de overmaade nødig lægge til, Steder, hvorfra den egentlige Trafik nu er svunden bort. Tidligere fandtes som bekendt de mest søgte Anlægspladser paa Christianshavnsiden, men dette har nu forandret sig, og jeg tvivler paa, at man vilde anse det for at være en særdeles heldig Stilling for Skibsfarten, dersom man nu havde været i det Tilfælde at maatte henvise Skibene til at lægge an paa Christianshavnsiden, hvilket de kun grumme nødig gjøre. Det, som man nu søger og har søgt igjennem de seneste Foranstaltninger, er at faae Liggerpladser saa nær ved Lodboden og ved Udløbet af Havnen som muligt, for derved at skaffe en bekvem Beliggenhed for saadanne Skibe — og da især Dampskibe — som gaa i bestemte Router, og for hvilke det er magtpaaliggende at kunne blive hurtig expederede og at kunne komme hurtigt ud af Havnen igjen. Men, som sagt, jeg ønsker ikke ved denne Sags Behandling at komme ind paa disse forskellige Spørgsmaal, som kunne reises angaaende Havnens Tilstrækkelighed eller Utilstrækkelighed og andre sig dertil knyttende Interesser; jeg skal kun sige, at den Breddelse, som det ærede Medlem med saa stor Styrke rettede imod Indenrigsministeren, var i højeste Grad ubespiet.

Jessen: Den ærede Læser (H. Hansen) sagde, at det var urigtigt, at Kjøbenhavns Magistrat havde vedtaget en saadan Plan om Anlæget af en Havn ved Kalkbrænderierne. Jeg har hentet min Kundskab derom fra, hvad der blev ytret under 1ste Behandling af Lovforslaget om Havneafgift til Kjøbenhavns Havn, hvor det i den høitærede Indenrigsministers Foredrag hedder, at den Plan, som var afgiven af en Kommission, bestaaende af Medlemmer, valgte af Krigsministeriet, Indenrigsministeriet og Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, var adopteret af Kjøbenhavns Magistrat, som havde godkendt Planen om Anlæget